

AANVULLENDE FINANCIERING VOOR SOCIO-CULTURELE ORGANISATIES

2024

Om je organisatie of project vorm te geven, heb je naast een stevige portie enthousiasme en medewerkers, ook middelen nodig. De zoektocht naar geld wordt soms een hele opgave.

Om je op weg te helpen naar mogelijke financieringsbronnen, vind je hier een overzicht van mogelijkheden. Kijk met een open blik naar je organisatie, de wereld en de toekomst. En met wat creativiteit en extra info kom je al een heel eind.

Alvast veel succes gewenst!

De Federatie sociaal-cultureel werk en amateurkunsten

INHOUD

1. FINANCIËLE DOORLICHTING 5

2. FINANCIERINGSINSTRUMENTEN (BRUIKBAAR VOOR VZW'S) 8

2.1 SUBSIDIES 9

2.2 PRIVATE FONDSSEN 11

- Koning Boudewijn Stichting 11
- Bedrijfsfondsen 12
- Collectieve bedrijfsmecenaatsfondsen 13
- Nationale Loterij 14
- Internationale fondsen 14

2.3 GIFTEN 15

- Giften (onder levenden) 15
- Giften in natura, ruil 16
- Schenkingen (notarieel) 16
- Mecenaat 16
- Legaten 17
- Crowdfunding 18
- Goodwill 21
- Commissies 21
- Sponsoring 21
- Lidgeldvoordelen 22

2.4 KREDIETEN 22

- Bancaire kredieten 22
- Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) 22
- Cultuurkrediet 23
- FINANCE&INVEST.BRUSSELS 23
- Microkredieten 24
- Peer-to-peer kredieten 26

2.5 VERMOGENSFINANCIERING 27

- Tax Shelter podiumkunsten /audiovisuele werken / gaming 27
- Tax shelter voor startende ondernemingen – Start up 27
- Trividend 27

2.6 EIGEN OPBRENGSTEN 28

- Lidgelden 28
- Eigen activiteiten 28
- Abonnementen 28
- Verkoop diensten en producten 28
- Horeca-activiteiten 28
- Verhuur 28
- Ontwikkelen verdienmodellen 29
- Oprichting winstgevende vehikels 29
- Co-financiering / samenwerking 29

3. INITIATIEVEN MET EEN ANDERE KIJK... 29

- Samenaankopen 29
- SCWITCH 29
- TOOLBOX 30
- Tijdsbank 30
- LETS voor organisaties 30
- Time4Society 30
- Hergebruik 30
- Socialware 30
- Sociale InnovatieFabriek 31
- Gemeenschapsmunten - Muntuit 31

4. FISCALITEIT 31

- 4.1 Fiscale aftrekbaarheid giften 31
- 4.2 Schenkingen en fiscaliteit 34
- 4.3 Legaten en fiscaliteit 34
- 4.4 Ledenbijdragen en fiscaliteit 34
- 4.5 Fiscaal kader voor sponsoring en mecenaat 35
- 4.6 Goed om weten 36

5. MEER INFORMATIE 37

1. FINANCIËLE DOORLICHTING

Extra middelen zijn voor de meeste organisaties welkom. Maar alvorens je krampachtig op zoek gaat naar nieuwe inkomstenbronnen is het zinvol om de financiële situatie van je organisatie eens grondig door te lichten.

Elke organisatie heeft kosten en opbrengsten. Beide luiken doorlichten is dus de boodschap! De kosten kunnen misschien lager en de opbrengsten misschien hoger?

Kosten:

De ene kost is de andere niet....

- *Vaste kosten:* zijn kosten die steeds weerkeren en die ongeveer constant blijven ongeacht of je veel of weinig doet, met een personeelslid meer of minder bent, enz ...
Bijv.: infrastructuur, huur, onderhoudskosten, verzekeringskosten, energiekosten, communicatiekosten, lidgelden, abonnementen, afbetaling leningen, ...
- *Variabele kosten:* deze kosten variëren mee met de activiteiten en grootte van je organisatie. Bijv.: personeelskosten, vervoerskosten, kosten activiteiten, ...

De kosten verlagen kan op verschillende manieren:

- besparingen: bijv. lagere huisvestingskost, minder personeel, minder arbeidsuren personeel, minder abonnementen/lidgelden, reorganisaties, ...
- kostenefficiënter werken
- goedkoper werken
- digitaliseren
- samenaankopen
- kostendelend werken, shared services
- samenwerken met andere organisaties
- uitbesteding opdrachten
- keuze voor aankoop goedkopere producten /diensten
- alternatieve betalingsmodellen
- goedkopere activiteiten-omkadering (infrastructuur, communicatie, ...)
- inschakelen vrijwilligers
- tijdsbank
- enz...

Opgelet: sommige ingrepen in de kosten kunnen ook invloed hebben op de opbrengsten of nieuwe kostenposten doen ontstaan!

Ingreep kostenkant	Mogelijke extra kosten	Invloed opbrengstenkant
minder personeel minder arbeidsuren	opzegvergoeding outplacementkost	Mogelijks lagere inkomsten uit activiteiten/producten (minder act./prod.) Wegvallen of vermindering tegemoetkomingen uit tewerkstellingsmaatregelen (Sociale Maribel, VIA,...)
uitbesteding opdrachten	extra kost leverancier	
inschakelen freelancers, vrijwilligers	extra begeleidingskost, kostenvergoeding,...	
reorganisaties	vaak consultancy-kost + kost verandering	
digitalisering	extra informaticakost en opleiding	

Opbrengsten:

Hoe ziet je financieringsmix eruit? Ben je vooral afhankelijk van één inkomstenbron of heb je een divers palet aan inkomsten? Zijn je inkomsten conjunctuur- of trendgevoelig? Met welke opbrengst kan je welk soort kosten het best dekken?

Mogelijke inkomstenbronnen:

- overheidssubsidiëring
 - verschillende beleidsniveau's: lokaal, bovenlokaal, Vlaanderen, federaal, Europees
 - verschillende beleidsdomeinen
 - verschillende aard: projectsubsidies, structurele subsidies, cofinanciering, ...
 - tewerkstellingsmaatregelen
 - premies
- private fondsen (Koning Boudewijn Stichting, bedrijfsfondsen, foundations, ...)
- giften, schenkingen, mecenaat, legaten, crowdfunding
- giften in natura, ruil
- goodwill
- commissies
- sponsoring
- lidgelden
- eigen opbrengsten: eigen activiteiten, verkoop diensten en producten, horeca-activiteiten, verhuur, abonnementen

- ontwikkelen verdienmodellen
- oprichting winstgevende vehikels
- cofinanciering
- kredieten, voorfinanciering, formeel & informeel (peer-to-peer, FFF, crowdlending), korte & lange termijn
- vermogensfinanciering
- enz ...

Opgelet: Sommige nieuwe inkomsten veronderstellen eerst een investering of opstartkosten!

Stimuli:

Sommige externe maatregelen, ingrepen kunnen je kosten/opbrengsten beïnvloeden. Denken we maar aan een aantal directe, fiscale of flankerende beleidsmaatregelen.

- fiscale aftrekbaarheid
- (gedeeltelijke) vrijstelling btw-plicht
- tewerkstellingsmaatregelen
- inschakelen vrijwilligers, verenigingswerkers
- steunmaatregelen voor advies, coaching, ...
- opleidingssteun
- startersondersteuning
- enz ...

2. FINANCIERINGSINSTRUMENTEN (BRUIKBAAR VOOR VZW'S)

Financieringsbronnen

Financieringsbronnen vind je in verschillende omgevingen. Afhankelijk daarvan zijn er verschillende criteria en producten.

oorsprong	uitgangspunt	vereiste	fin. producten
overheid	subsidieaanvraag	voldoen aan subsidie-criteria	<ul style="list-style-type: none"> - structurele subsidie - projectsubsidie - fiscale maatregelen - premies - cofinanciering
markt	marketing de klant product/dienst	voldoen aan behoeften/ belangen van de klant en of bedrijf	<ul style="list-style-type: none"> - verkoop - goederen/diensten - verhuur - sponsoring - goodwill - verdienmodellen - winstgevende vehikels
financiële markt	financieel plan businessplan kredietvraag/ kapitaalsvraag	kredietwaardigheid waarborggarantie solvabel	<ul style="list-style-type: none"> - kredieten - micro-kredieten - rentevrije kredieten - aandelen
semi-markt	steunaanvraag	voldoen aan criteria fonds	<ul style="list-style-type: none"> - private fondsen - bedrijfsfondsen - foundations
informele sfeer achterban	sterk verhaal betrokkenheid/ gedeelde bekom- mernis	persoonlijke, emotionele en/of originele aanpak	<ul style="list-style-type: none"> - giften - giften in natura - ruil - crowdfunding - schenkingen - legaten - ledenbijdragen - mecenaat
eigen aanbod organisatie	aantrekkelijke activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> - communicatie activiteiten/producten - toegankelijkheid activiteiten 	<ul style="list-style-type: none"> - inkom-/inschrijfgelden - horeca-activiteiten - verhuur - abonnementen - verkoop producten/diensten

Financieringsinstrumenten

Welk potje past bij je organisatie?

Als je bijkomende middelen zoekt zijn er verschillende mogelijkheden, afhankelijk van *wat je wil financieren*. Gaat het om een éénmalige investering, structurele werkingsmiddelen of co-financiering van een project? Of misschien wil je een tijdelijke overbrugging, omdat subsidies niet tijdig worden uitbetaald? Kortom het doel van de financiering zal mee het geschikte financieringsinstrument bepalen.

Bekijk ook *je financiële situatie op langere termijn*. Hoe zien de vooruitzichten er financieel uit? Is er bij een eventuele lening een terugbetalingscapaciteit of kan je die opbouwen?

Bij de zoektocht naar en selectie van mogelijke financieringsbronnen vertrek je ook vanuit de *eigenheid van je organisatie*. De mogelijkheden zullen verschillend zijn naargelang:

- De grootte (schaal) van je organisatie: werk je landelijk, internationaal of eerder lokaal?
- De visie en missie van je organisatie: hanteer je bepaalde ethische principes?
- De doelstelling van je organisatie, het thema waarrond je werkt.
- De eventuele doelgroep(en) tot wie je je richt en de grote en de aard van je achterban.
- De reden waarom je financiering zoekt: voor een specifiek project of een structurele ondersteuning?
- De rechtsvorm van je organisatie: ben je een vzw, stichting of feitelijke vereniging?
- De bekendheid van je organisatie: heb je een grote zichtbaarheid of werk je voor een beperkte kring?

Zowel bij het zoeken naar mogelijke subsidies als mogelijke sponsors of donateurs zullen de antwoorden op deze vragen richtinggevend zijn

2.1 SUBSIDIES

Subsidies zijn er in allerlei vormen. Zo zijn er structurele subsidies (kunnen loon en/of werkingskosten dekken van de basiswerking), projectsubsidies (voor een bepaald project binnen een bepaalde periode), subsidies of premies ter stimulering van bepaalde acties (innovatie, energie-efficiëntie, digitalisering,...), tewerkstellingsmaatregelen, enz. Uiteraard moet je aan een aantal criteria voldoen om in aanmerking te komen voor subsidiëring.

Er zijn subsidies bij verschillende beleidsniveaus en verschillende beleidsdomeinen.

- lokale overheid (ook vaak infrastructuur en materiaal): stad of gemeente
- regionale of bovenlokale middelen: provincie of Vlaamse middelen voor bovenlokale projecten

- Vlaanderen (bijv.: Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, Agentschap Ondernemen, Departement Onderwijs, Toerisme, Welzijn en gezondheid, Milieu, Economie, Werk...) Hiervoor verwijzen we naar de bevoegde departementen.
- federale overheid België
- Europa

Voor subsidies i.v.m. **cultuur** kan je terecht bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media:
<http://www.vlaanderen.be/cjasm>. Op hun site vind je ook een subsidiewijzer:
<https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/subsidiewijzer>

Voor informatie over subsidies voor bovenlokale cultuurprojecten kan je terecht bij OP/TIL:
<https://www.cultuuroptil.be/subsidies/>

Jeugdinitiatieven kunnen terecht bij het Departement Cultuur, Jeugd en Media:
<http://www.vlaanderen.be/jeugd>.

Voor subsidies inzake **sport** kan je best een kijkje nemen bij Sport Vlaanderen:
<https://www.sport.vlaanderen/wij-helpen-bij-subsidies/>

Een overzicht van **Europese subsidies** kan je o.a. vinden bij VLEVA:
<https://www.vleva.eu/nl/eu-subsidies>
<https://www.vleva.eu/blog/eu-subsidies/vlevas-eu-subsidiemonitor-een-belangrijk-kompas-voor-vlaanderen>

Andere relevante websites zijn:

- Europese Commissie, Financieringsmogelijkheden voor NGO's:
https://commission.europa.eu/funding-tenders/how-apply/eligibility-who-can-get-funding/funding-opportunities-ngos_en
- Financiering, subsidies en subsidies van de Europese Unie:
https://european-union.europa.eu/live-work-study/funding-grants-subsidies_en
- welcomeurope, What EU funding is available for non-profit organisations?
<https://www.welcomeurope.com/en/what-eu-funding-is-available-for-non-profit-organisations/>
- HELPDESK, EU-fondsen voor sociale diensten:
<https://eufunds4social.eu/nl/in-a-nutshell/>
- Cultuurloket: Hoe werkt Europese financiering?
<https://www.cultuurloket.be/kennisbank/subsidies-eu/hoe-werkt-europese-financiering>

Organisaties die werken met *personeel* kunnen soms ook genieten van bepaalde tewerkstellingsmaatregelen. Denk maar aan (gedeeltelijke) vrijstelling van werkgeversbijdragen, VIA-middelen, Sociale Maribel, doelgroepverminderingen, enz.

SOCIARE is de werkgeversorganisatie van PC 329: <https://www.sociare.be/>

2.2 PRIVATE FONDSEN

Een Fonds heeft meestal een specifiek doel, heeft geen rechtspersoonlijkheid en wordt beheerd door een beheerscomité.

• Koning Boudewijn Stichting

De Koning Boudewijn Stichting beheert in België veel fondsen (ook bedrijfsfondsen).

<https://kbs-frb.be/nl>.

Met een **Bedrijfsfonds** kan een bedrijf zich inzetten voor één of meer goede doelen in België en/of in het buitenland. De Koning Boudewijnstichting heeft een ruime ervaring opgebouwd met partnerschappen met bedrijven en met de oprichting en het beheer van een Bedrijfsfonds. Ze creëren ook synergiën tussen verschillende Fondsen en programma's van de Stichting om de impact van hun acties op het terrein te vergroten. De Koning Boudewijnstichting doet, na oprichting, het administratieve beheer van het Bedrijfsfonds, waakt over de impact ervan, volgt de goede werking op en geeft het Fonds de nodige bekendheid. Een onafhankelijk Bestuurscomité waarin zowel het bedrijf als de Stichting vertegenwoordigd is, neemt de strategische beslissingen. Een onafhankelijke jury selecteert de projecten die steun verdienen. Zie: <https://kbs-frb.be/nl/search?searchTerm=bedrijfsfondsen>

Daarnaast lanceert de Koning Boudewijn Stichting ook regelmatig **projectoproepen**, rond verschillende thema's. Zij steunt organisaties (verenigingen, OCMW's, universiteiten, gemeentelijke administraties...) en burgers die zich inzetten voor de samenleving op vele domeinen (gezondheid, armoedebestrijding, leefmilieu, erfgoed...) in België en het buitenland. Deze steun is over het algemeen financieel van aard, maar het kan ook gaan om coaching, begeleiding op maat, netwerkvorming...

Wil u steun krijgen van de Stichting? Reageer op een van haar projectoproepen. Zij lanceren jaarlijks 200 projectoproepen en steunen meer dan 5.000 organisaties en burgers.

Zie: <https://kbs-frb.be/nl/reageren-op-een-projectoproep>

De Koning Boudewijn Stichting heeft ook **formules om giften in te zamelen** (zie verder bij Giften), om projecten of een structurele werking te ondersteunen.

Met een Fonds 'Vrienden van', kan een groep donatoren uw organisatie ook op een structurele manier kan steunen.

Bijv.: Fonds 'Vrienden van' om samen met een aantal sympathisanten een organisatie duurzaam te ondersteunen en via een Fonds 'Vrienden van' geld in te zamelen. Kan ook gebruikt worden voor structurele steun of tegemoetkoming in de werkingskosten!

• Bedrijfsfondsen

De initiatiefnemer beslist zelf welke projecten van de organisatie in kwestie steun krijgen (vaak beheerd door de KBS). De grootte, bekendheid, imago en impact van je organisatie, project of event waarvoor je steun zoekt zullen in belangrijke mate meebepalen of je steun kan verwachten. Bijv.: CERA, Proximus Foundation, Elia fonds, enz.

- **CERA:** Voor verenigingen die een project willen op poten zetten in hun regio? De steenvraag moet kaderen in één van de drie ambities die Cera vooropstelt:

- Een solidaire, respectvolle samenleving zonder drempels
- Warme en zorgzame buurten voor iedereen
- Sterke en breed gedragen coöperaties

Meer info vind je op de site van Cera: <https://www.cera.coop/nl/verenigingen>

- **Sabam for Culture:** Sabam for Culture ondersteunt u door de creatie, het gebruik en de internationalisering van uw werk te stimuleren, met een focus op de ontwikkeling van uw talenten en de professionalisering van uw carrière. Ze richten zich hierbij op drie pijlers: beurzen, partnerships, vorming en advies.

Zoek je steun voor een project of evenement, dan wordt je aanvraag beoordeeld aan de hand van vooraf vastgestelde criteria.

- **The Lion's Footprint Fonds** (Fonds Delhaize Group): Delhaize ondersteunt al vele jaren talloze acties, evenementen en verenigingen. Sponsoringaanvragen zullen enkel behandeld worden wanneer ze geïntroduceerd worden via hun aanvraagformulier. Gezien het grote aantal aanvragen moeten ze prioriteit en voorkeur geven aan de aanvragen die in overeenstemming zijn met hun strategische visie.

<https://www.delhaize.be/nl/about-delhaize/sponsorship>

- **BNP Paribas Fortis Foundation** en **Impact Together fonds:** Zij ondersteunen verenigingen d.m.v. tijd, expertise en financiële steun. In het bijzonder kinderen en jongeren uit kwetsbare milieus. Ze helpen ook verenigingen op een structurele manier, dankzij twee fondsen, het fonds BNP Paribas Fortis Foundation en het Impact Together fonds. Beide zijn complementair en ondergebracht bij de Koning Boudewijnstichting. Deze twee fondsen liggen in lijn met hun strategie. Meer specifiek die rond duurzaamheid waarbij ze projecten ter bevordering van sociale inclusie ondersteunen.

Zie: <https://www.bnpparibasfortis.com/nl/ons-engagement/foundation>

Naast het sponsoren van prestigieuze evenementen ondersteunt BNP Paribas Fortis ook organisaties, verenigingen en clubs, bij bijv. events.

Zie: https://www.bnpparibasfortis.be/site/renderers/commfull.aspx?ID=Ji6e6fVM9GjLPoK_T0yXSTpKsTiCx6A6fa%2BvdVJZKnZr8hVMadAk8IWCJYakiwyJJYTpHWTh7317J8&LANG=NL

- **Stichting Triodos Foundation:** Triodos Foundation ondersteunt projecten die positieve en blijvende verandering realiseren op het gebied van natuur, landbouw en voeding. Om in aanmerking te komen voor een schenking is het van belang dat je project past binnen de visie en de thema's van Triodos Foundation en voldoet aan de criteria.

Zie: <https://www.triodos.be/nl/foundation>

- **KAIRA Fund:** Kaira helpt gedreven mensen door toegang te bieden tot geefgeld, ervaring en de juiste personen voor hun project. Kaira focust op mensen met een vernieuwend idee dat bijdraagt tot een sociaal en ecologisch rechtvaardige wereld voor mens en planeet. Naast financiering biedt Kaira ook begeleidingen, toegang tot het Kaira netwerk van allerlei dienstverleners die hun kennis pro bono en op maat ter beschikking stellen. Het kan gaan over juridische, marketing, IT, HR of andere kennis.

<https://kairafund.org/nl/connecting-for-change/>

- **ELIA Fonds:** fonds voor gemeenschapssteun (i.s.m. BePlanet), ondersteuning projecten die inzetten op transitie. <https://www.beplanet.org/nl/onze-partnerschappen/bedrijven/elia-fonds-voor-gemeenschapssteun/>

- **BE PLANET:** Be Planet is een stichting die lokale en positieve acties van verenigingen en burgers in België wil ondersteunen als ze het milieu en de solidariteit tussen de generaties ten goede komen. <https://www.beplanet.org/nl/home/>

- **Levi Strauss Foundation:** Het werk van de Levis Strauss Foundation is gebaseerd op de waarden van hun bedrijf – originaliteit, empathie, integriteit en moed – en ondersteunt vier kernkwesties: reproductieve rechtvaardigheid, rechten en welzijn van werknemers, rechten van immigranten en democratie.

Zie: <https://www.levistrauss.com/values-in-action/levi-strauss-foundation/>

- **Ethias:** Ethias ondersteunt vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid en verankering in de samenleving tal van sportieve, culturele en maatschappelijke partners die haar waarden delen. Ethias is als sponsor vooral actief op 3 domeinen:

- Sport: via sportfederaties en overkoepelende sportorganisaties

- Cultuur: in essentie muziek plus enkele belangrijke culturele actoren

- Human interest: maatschappelijk verantwoorde, duurzame projecten en organisaties

Ethias sponsort met geld of met publicitaire ondersteuning (via haar eigen communicatiekanalen).

• **Collectieve bedrijfsmecenaatsfondsen**

Verschillende bedrijven brengen hun mecenaatsmiddelen onder in een gezamenlijk fonds.

Zie o.a.:

- **Het collectief AKCess**

Het aKCess-collectief van Prométhéa brengt momenteel negen bedrijven samen die zich bezighouden met de toegang tot cultuur voor iedereen. Het doel van het collectief is om de aandacht te vestigen op voorbeeldige culturele bemiddelingsinitiatieven die hebben plaatsgevonden om andere culturele actoren te inspireren en zo de toegang tot cultuur voor iedereen te verbeteren.

<https://www.promethea.be/nl/ontmoeting/onze-collectieven-bedrijven/akcess/>

• Nationale Loterij

De Nationale Loterij treedt op als sponsor en subsidieverlener. Zij ondersteunen een brede waaier aan projecten. Sponsoring van sport, cultuur, jongerenevenementen en sociale initiatieven maar ook ondersteuning van lokale, kleinschalige en sociale projecten.

<https://www.nationale-loterij.be/meer-dan-spelen/sponsoring>

• Internationale fondsen

- **Evensfoundation:** De Evens Foundation wil bijdragen aan het ideaal van een veerkrachtig Europa dat mensen en gemeenschappen inspireert in de richting van een collectieve toekomst van vrijheid, democratie en vreugde. In 2023 lanceerden ze een nieuwe strategie, gericht op drie kernpijlers: Jeugd en democratie, Jeugd en geestelijk welzijn en Verdediging tegen autoritarisme. Ze richten zich op projecten die een tastbare impact hebben op het publiek, zowel lokaal als in heel Europa. www.evensfoundation.be

- **Wallace Foundation:** De Wallace Foundation ondersteunt op nationaal niveau initiatieven die tot doel hebben om gelijkheid te bevorderen en de praktijk en het beleid op het gebied van kunst, onderwijs en jeugdontwikkeling te verbeteren. Hun doel is tweeledig: hun begunstigen vooruit helpen en inzichten uit hun werk verspreiden om ook anderen vooruit te helpen. <https://wallacefoundation.org/focus-areas-and-initiatives>

- **Rockefeller Foundation:** Dit fonds ondersteunt grote (internationale) projecten.

Hun missie:

- Klimaatinnovatie ontketenen via krachtige partnerschappen
- Deelnemen aan de strijd om crises te bestrijden
- Het bereiken van blijvende impact

<https://www.rockefellerfoundation.org/>

- **Network of European Foundations (NEF):** Nef richt zich op een betere en meer strategische samenwerking tussen stichtingen om de filantropische impact te vergroten en bij te dragen aan de sociale cohesie en democratie in Europa, door ruimte te bieden voor samenwerking, leren en herfinanciering via gezamenlijke donorprojecten.

<https://www.nef-europe.org/>

Zij groeperen tal van bestaande fondsen rond bepaalde thema's en projecten. Waaronder:

- **CIVITATES:** Civitates verstrekt financiering aan actoren uit het maatschappelijk middenveld om samen te komen, het publieke debat nieuw leven in te blazen en ervoor te zorgen dat alle stemmen worden gehoord. Omdat we een sterk maatschappelijk middenveld nodig hebben om levendige en open Europese democratieën vorm te geven die voor iedereen werken. <https://civitates-eu.org/>
- **De Alliantie voor Gendergelijkheid in Europa** <https://alliance-genderequality.org/>
- **Het Europees Programma voor Integratie en Migratie (EPIM)** <https://epim.info/about/>
- Enz...

- Enz...

Meer informatie over fondsenwerving vind je o.a. bij:

- *HOGENT Team fondsenwerving*, onderdeel van Research Centre for Sustainable Organizations, heeft sinds 2011 heel wat expertise opgebouwd rond fondsenwerving door middel van onderzoek bij Vlaamse donateurs, bedrijven en Belgische fondsenwerfers.

Op basis van dit onderzoek ontwikkelde het team verschillende publicaties, een basisvorming fondsenwerving en worden er infosessies en dienstverlening op maat aangeboden voor non-profitorganisaties die hun fondsenwerving strategischer willen aanpakken.

<https://www.hogent.be/projecten/fondsenwerving/>

2.3 GIFTEN

Giften vind je in allerlei vormen en formules.

• **Giften (onder levenden)**

- geld geschonken door een individu (bij leven) of een organisatie
- meestal lager bedrag en een éénmalige karakter
- vereist geen notariële akte (geen schenkingsrechten en notariskosten)
- soms fiscale aftrekbaarheid

Voor de fiscaliteit rond giften verwijzen we naar 'giften en fiscaliteit'.

Ook de **Koning Boudewijn Stichting** heeft *formules om giften in te zamelen*.

Voor bepaalde projecten kunnen giften verzameld worden via projectrekeningen van de KBS. Donateurs kunnen dan voor giften vanaf €40 een fiscaal attest bekomen en dus belastingvermindering. Om in aanmerking te komen moeten de projecten aan een aantal criteria voldoen.

<https://kbs-frb.be/nl/projectrekening>

Better: Better doet aan 'matchmaking', door donateurs met organisaties (enkel vzw's) die hen interesseren te verbinden.

De giften die zij inzamelen worden verzameld in een fonds dat is ondergebracht bij de Koning Boudewijnstichting. De Stichting heeft een vetorecht over alle verenigingen die zij op hun platform presenteren. Better werkt ook samen met Donorinfo, de databank van goede doelen in België.

Wie een gift doet via Better profiteert van een belastingaftrek van 45%, vanaf €40 aan donaties op jaarbasis. <https://better-app.org/nl>

Speciale donateurs-acties

Veel organisaties definiëren verschillende doelgroepen in hun donateurs-bestand; afhankelijk van de betrokkenheid bij de organisaties of het thema.

Zo kan je bijv. een ambassadeurschap (met hoger schenkingsbedrag) creëren en deze donateurs extraatjes aanbieden (een lezing, uitstap, publicatie, bevoorrechte plaatsen, ...).

• **Giften in natura, ruil**

Denk aan ruil abonnementen, ruil lidmaatschappen, schenking producten, schenking materiaal, enz. Sommige bedrijven doen niet aan financiële sponsoring van verenigingen, maar doneren soms producten (zie ook Goodwill).

• **Schenken (notarieel)**

Het gaat over geven van geld door een individu bij leven met notariële akte.

Ongeacht de waarde van de schenking, bedraagt het tarief (in Vlaanderen) voor schenkingen:

- voor een schenking aan een goed doel: 0% (voor 2021 bedroeg het tarief 5,5%).
- voor schenkingen aan private stichtingen en beroepsverenigingen is het tarief van 5,5% van toepassing

Dit verlaagde tarief is ook van toepassing op schenkingen aan vzw's, overheden, enz. .. die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van een andere staat van de Europese Economische Ruimte, en die bovendien hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Europese Economische Ruimte hebben.

Onrechtstreekse schenkingen

Bijv: Men kan bij het afsluiten van een levensverzekering een derde persoon begiftigen. Dit kan ook een vzw zijn.

• **Mecenaat**

Een organisatie kan geld ontvangen van een mecenas (iemand die geld schenkt aan wetenschappers, universiteiten en/of kunstenaars om de activiteiten van de begunstigden te ondersteunen)

- meestal grotere bedragen en een welgestelde schenker (mecenas ≠ sponsor)
- er worden geen eigen belangen mee gediend
- is gelinkt aan het idee van vrijheid.
- is materiële ondersteuning, zonder dat een directe tegenprestatie vereist is van de begunstigde.

Onder mecenaat verstaat men : "de financiële of materiële steun die verleend wordt buiten een contractuele verplichting of zelfs unilateraal door een « donor » of « mecenas » aan een andere persoon die daar voordeel uit haalt. De mecenas verwacht geen reclame voor zichzelf, hij wenst soms zelf anoniem te blijven ..."

- **Bedrijfsmecenaat:** ondersteuning van initiatieven door bedrijven, zonder directe tegenprestatie. Ook via bedrijfsfondsen (zie: private fondsen).

Interessant voor Podiumkunsten en Musea (maar niet voor het sociaal-cultureel werk):

- **KBS Culturele mecenaatsrekeningen - Podiumkunsten:** voor organisaties met een project over een creatief en innovatief proces, bijzonder en specifiek, gelinkt aan de podiumkunsten, ten dienste van de samenleving. Het gaat dus niet om werkingskosten of structurele steun. Het proces moet binnen een duidelijke tijdspanne en budget worden gerealiseerd. Uw organisatie of vereniging beschikt nog niet over de nodige financiële middelen en wil dus geld inzamelen om dat specifiek project te realiseren. Met een culturele mecenaatsrekening bij

de Koning Boudewijnstichting, krijgt uw project meer zichtbaarheid. Schenkers kunnen ook zeker zijn dat hun geld goed terecht komt. Bovendien zijn giften vanaf €40 fiscaal aftrekbaar.
<https://kbs-frb.be/nl/culturele-mecenaatsrekening-voor-de-podiumkunsten>

- **KBS Culturele Mecenaatsrekening - Museum**: voor een organisatie die een openbare erfgoedcollectie in België beheert, en een project beheert dat de herwaardering van deze collectie beoogt en dat toegankelijk is tot het grote publiek. Het gaat dus niet om werkingskosten of structurele steun. Het project moet binnen een duidelijke tijdsperiode en budget worden gerealiseerd. Uw organisatie of vereniging beschikt nog niet over de nodige financiële middelen voor deze herwaardering en wil dus geld inzamelen om dat specifiek project te realiseren. Met een culturele mecenaatsrekening – Museum bij de Koning Boudewijnstichting, krijgt uw project meer zichtbaarheid. Schenkers kunnen ook zeker zijn dat hun geld goed terecht komt. Bovendien zijn giften vanaf €40 fiscaal aftrekbaar.
<https://kbs-frb.be/nl/culturele-mecenaatsrekening-voor-musea#:~:text=Met%20een%20culturele%20mecenaatsrekening%20voor,dat%20hun%20giften%20goed%20terechtkomen>

• Legaten

Een legaat is een schenking bij overlijden van een individu (via een testament is het mogelijk om aan een persoon of een organisatie geld of andere eigendommen te schenken).

Ongeacht de waarde van het legaat, bedraagt het tarief (in Vlaanderen):

- voor een legaat aan een goed doel: 0% (vroeger was het tarief 8,5%)
- voor een legaat aan een beroepsvereniging of private stichtingen: 8,5%.

Dit verlaagde tarief is ook van toepassing op legaten aan vzw's, overheden, enz. .. die opgericht zijn volgens en onderworpen zijn aan de wetgeving van een andere staat van de Europese Economische Ruimte, en die bovendien hun statutaire zetel, hun hoofdbestuur of hun hoofdvestiging binnen de Europese Economische Ruimte hebben.

Opgelet: In het Waals en Brussels gewest betalen goede doelen wel nog erfbelasting:

- Wallonië: 7%
- Brussel: 7% voor vzw's die een federale erkenning gekregen hebben bedoeld in artikel 145³³ van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 en 25% voor niet erkende vzw's en private stichtingen.

Maar in die 2 gewesten bestaat het duo-legaat nog.

Nalaten aan een vereniging: In een geldig opgemaakt testament kan een vereniging als begunstigde worden aangesteld en kan een legaat worden toegewezen aan een instelling of organisatie die de nalater wenst te steunen. In het testament wordt dan aangeduid welk geldbedrag en/of welke goederen worden geschonken.

Wettelijke bescherming: De wetgever voorziet in een bescherming van de echtgenoot en de nakomelingen. Ze hebben steeds recht op een gedeelte van de erfenis. Dit gedeelte kan niet via testament worden weggeschonken maar blijft voorbehouden voor de erfgenamen. Daarnaast is er het beschikbaar gedeelte. Daarover kan men vrij beschikken. Elkeen kan dus vrij aanduiden welke persoon of welke vereniging dit gedeelte van de nalatenschap na het overlijden ontvangt.

- *Duolegaat (enkel nog van toepassing in Wallonië en Brussel)*

Een duo-legaat is een specifieke fiscale techniek waarmee een deel van het vermogen wordt geschonken aan een goed doel, welke 'in ruil' de successierechten moet betalen op het andere deel van het vermogen dat wordt nagelaten aan een familielid of een andere legataris.

Een duolegaat vraagt de opmaak van een testament. Het testament wordt opgesteld ten voordele van één of meerdere personen (familie of vrienden) alsook tegelijk ten voordele van een vereniging (vzw) die de successierechten van de andere erfgenamen betaalt. Het grote voordeel van dit "duolegaat" is de mogelijkheid om een exact bedrag te legateren aan familie vrij van successierechten waarbij de vzw het saldo ontvangt en alle verschuldigde successierechten voor haar rekening neemt.

Feitelijke verenigingen (zonder rechtspersoonlijkheid) kunnen geen schenkingen of legaten in ontvangst nemen.

Duo-legaat: opgelet!

Netto saldo goede doel moet voldoende groot zijn

- indien niet = eventueel weigering nalatenschap
- belangrijk om vooraf simulatie te laten maken

- **Testament.be**

- Is de groepscampagne van 100 honderd goede doelen en maatschappelijke instellingen
- De missie van de campagne is sensibilisering, mobilisering en advisering rond legaten ten voordele van het goede doel.
- Begunstigden van de campagne zijn ngo's, goede doelen en maatschappelijke instellingen (met vzw structuur)
- Om in aanmerking te kunnen komen als begunstigde, moet de organisatie lid zijn van testament.be en een ledenbijdrage betalen.

<https://www.testament.be/nl/>

• **Crowdfunding**

Je initiatief is geschikt voor crowdfunding als je denkt dat je genoeg mensen enthousiast kunt maken om een bijdrage te doen. Bij crowdfunding gaat men geld inzamelen bij het grote publiek. Dit gebeurt meestal via een online-presentatie over het te financieren project en het bedrag dat men wenst op te halen.

Crowdfundingacties gebeuren vaak via een crowdfundingplatform. Zij zorgen meestal voor begeleiding qua marketing, communicatie, financiële transacties, ... en vragen hiervoor een commissie (% van de opbrengst).

Verschillende crowdfunding-types:

- Crowd-investing of crowd-equity (investeerder krijgt aandelen)
- Crowd-lending (schuldfinanciering) (investeerder geeft lening)
- Reward-based crowdfunding (donateur schenkt geld & krijgt niet-financiële beloning, bijv; ticket, cd,...)
- Donation-based crowdfunding donateur (schenkt geld zonder wederdienst)

Voor de 2 laatste types worden gebruikt in de non-profitsector (voor relatief kleine bedragen).

Overzicht Crowdfundplatformen (reward-based en donation-based):

Op de websites van een aantal crowdfundplatformen vind je ook handleidingen om een crowdfundingproject op te starten.

- **Socrowd**: Sociale Crowdfunding, via een co-financieringsmodel dat de band tussen de organisatie en haar actieve achterban versterkt (cofinancieringsmodel: voor elke euro die de organisatie verzamelt, krijgt ze €3 ter beschikking onder de vorm van een renteloze lening). Socrowd werkt enkel met organisaties die hun maatschappelijke en/of sociale doelstellingen voor nemen op hun financiële doel, werkt rentevrij (zowel voor aandeelhouders als voor projecten), werkt met aandelen/leningen en niet met giften. www.socrowd.be

- **Growfunding** : crowdfunding platform voor financiering van lokale projecten, dat werkt via donatie en beloning. Growfunding is een instrument om een financieel én een sociaal draagvlak te bouwen voor kleine en minder kleine projecten. Projecten worden geselecteerd en begeleid. In ruil voor een bijdrage aan een project, ontvangt de donateur een reward op maat. Pas als het project minimum 100% van het doelbedrag heeft opgehaald, is de campagne geslaagd en wordt het opgehaalde bedrag overgemaakt aan de projecthouders. Zo niet, krijgt de growfunder zijn bijdrage terug. www.growfunding.be

- **Crowdfunding Gent**: Enkel donation- en rewardcrowdfunding. Voor wie een idee heeft voor zijn straat, wijk of voor de hele stad, klein of groot, baanbrekend of gewoon. Bedoeling is om andere Gentenaren warm te maken voor het idee en de steun te verzamelen die je nodig hebt, financieel of in gelijk welke andere vorm.
<https://crowdfunding.gent/hoe-werkt-het/#start>

- **Ulule**: Reward- en donation crowdfunding. Ulule legt ook de focus op de begeleiding van de projecteigenaar. Gericht op projecten met een creatieve, artistieke of maatschappelijke doelstelling. <https://nl.ulule.com/>
Ulule rekent enkel een commissie aan op het ingezameld bedrag van geslaagde projecten. Wanneer een project zijn doelstelling niet haalt, zal er geen commissie aangerekend worden. De tarieven van de Ulule commissie vind je op:
<https://support.ulule.com/hc/nl/articles/211812409-Wat-is-de-commissie-van-Ulule>

- **KissKissBankBank**: Een Frans platform, dat ook in België actief is. Een platform gewijd aan de creativiteit, innovatie, ondernemerschap en de solidariteit. Rewardcrowdfunding. KissKissBankBank hanteert verschillende formules (starter, pro of expert) met verschillende tarieven. <https://www.kisskissbankbank.com/nl>

- **Kickstarter**: Platform voor creatieve projecten operationeel vanuit de VS (werkt wereldwijd, Engelstalig). Donationcrowdfunding en sponsoring. Het geld dat via Kickstarter wordt ingezameld, moet gaan naar het faciliteren van het project dat door de maker op de projectpagina wordt beschreven.

Als een project met succes wordt gefinancierd, int Kickstarter een vergoeding van 5% van het ingezamelde geld. Stripe, de betalingsverwerker, brengt ook verwerkingskosten in rekening (ongeveer 3-5%). Als een project zijn financieringsdoel niet bereikt, worden er geen kosten geïnd. www.kickstarter.com

- **Voordekunst:** Is een platform voor crowdfunding in de creatieve sector. Dit Nederlands crowdfundingplatform richt zich op de realisatie van culturele projecten. Voordekunst is een intermediair tussen kunst en publiek. Kostprijs: voordat je campagne online komt betaal je €100,00 (excl. 21% btw). Alleen na een succesvolle campagne betaal je 7% op het opgehaalde bedrag (excl. 21% btw). <https://www.voordekunst.nl/>

- **Gofundme:** GoFundMe is een platform om geld in te zamelen. Dit kan als persoon, groep of organisatie. Zij rekenen een commissie + een vaste kost per donatie. <https://www.gofundme.com/nl-be>

- **Koalect:** Koalect biedt fundraising, crowdfunding & sourcing tools aan. Ze begeleiden je bij de uitwerking van je strategie voor crowdfunding of fundraising. Kostprijs: verschilt volgens begeleidingspakket. koalect.com/nl/

- **Cosmos-Kosmos:** Cosmos-Kosmos is een initiatief van Comedien.be / Acteur.be VZW. Het is een Belgisch, tweetalig project-platform voor makers met een cultureel of artistiek project in wording. Het platform is toegankelijk voor alle artistieke disciplines en cross-over projecten, in alle stadia van ontwikkeling. Via hun platform kan je fondsen werven via een crowdfunding, waarvan alle inkomsten terugvloeien naar de maker. (Geen percentages op de bedragen die voor artiesten worden ingezameld: met uitzondering van de bankkosten die projectbeheerders moeten betalen, komen alle ingezamelde sommen bij hen terecht.) <https://www.cosmos-kosmos.be/nl>

- **Voor je buurt:** Voor je Buurt is een Nederlands crowdfundingplatform voor projecten in je buurt, dorp of stad. Via Voor je Buurt kun je als initiatiefnemer donaties (crowdfunding) en kennis, hulp en materiaal (crowdsourcing) werven. Ze zorgen ook voor begeleiding bij het opzetten van je crowdfundingcampagne. Voor je Buurt rekent geen bijdrage voor het plaatsen van een project. Als het initiatief succesvol is rekenen zij 5% van het opgehaalde bedrag als kosten voor het platform. <https://crowdfunding.voorjebuurt.nl/nl/>

- **Indiegogo:** Bieden ondernemers overal ter wereld een platform om nieuwe en baanbrekende producten te lanceren. Via Indiegogo kan je startkapitaal verwerven en je idee valideren door gebruik te maken van Indiegogo's wereldwijde netwerk van early adopters. Indiegogo is eveneens een crowdfundingplatform met de volledige levenscyclus voor kunstprojecten, campagnes met sociale impact en projecten voor milieu-innovatie. <https://www.indiegogo.com/>

Naast de hierboven vermelde crowdfunding-initiatieven bestaan er uiteraard nog andere. De meest recente evoluties zoek je best online.

Een overzicht van crowdfundingplatformen in België vind je bij VLAIO.

<https://www.vlaio.be/nl/begeleiding-advies/financiering/overzicht-crowdfundingplatformen/overzicht-crowdfundingplatformen>

Meer informatie over crowdfunding vind je ook bij Vele Kleintjes. <https://velekleintjes.be/>

• Goodwill

Soms kan je op goodwill van bedrijven rekenen. Het kan gaan om inhoudelijke of materiële ondersteuning, zoals; advies of expertisedeling, juridische dienstverlening, bemiddeling, ondersteuning van medewerkers, goedkopere tarieven, enz.

Bijv.:

- Een communicatiebedrijf maakt gratis of goedkoper een mediacampagne voor een beweging. Het geeft hen de kans om hun creativiteit weer eens aan te wakkeren en hun bedrijf een positief imago te bezorgen.
- Colruyt doet niet aan sponsoring in de vorm van financiële steun. Je kan bij hen wel bijv. een pakket met tombolaprijzen aanvragen. Dit kan je aanvragen door het online formulier in te vullen. Verenigingen zullen om in aanmerking te komen aan enkele voorwaarden moeten voldoen, zoals; de aanvrager zit in het bestuur van de vereniging en heeft een Xtra-login als klant van Colruyt Group, kunnen aantonen dat de vereniging een evenement organiseert om geld in te zamelen (bv. via een flyer of affiche) en minstens 100 deelnemers op het evenement verwachten. <https://www.colruyt.be/nl/contact/klantenvoordelen/kan-ik-sponsoring-of-prijzen-voor-een-evenement-aanvragen>. Colruyt stelt dan voor jou een pakket met tombolaprijzen samen, op maat van je evenement. Je krijgt een bon toegestuurd waarmee je in je Colruyt-winkel de door hen gekozen producten kan afhalen.
- Bedrijf X verhuist ... een groot deel van de kasten, bureaus, computers, ... gaat niet mee. Ze komen terecht bij een vereniging.
- De lokale bakker steunt je event en schenkt koffiekoeken of taart.
- Enz...

• Commissies

Soms worden commissies verleend op de verkoop van producten of het aanleveren van klanten.

- **Trooper:** Trooper wil helpen om extra financiële middelen in te zamelen voor je vereniging, zowel voor feitelijke verenigingen als vzw's. Trooper gaat samenwerken aan met merken die zich engageren om een percentage van hun winst te schenken aan de verenigingen. Van alle sponsorbedragen van de bedrijven stort Trooper 75% door aan de verenigingen, de andere 25% houden ze om de werkingskosten te dekken. <https://www.trooper.be/nl>

• Sponsoring

- Sponsoring is verschillend van een gift of schenking. Bij sponsoring is er geen 'animo donandi' (de intentie van vrijgevigheid). In ruil voor de financiële steun vraagt de sponsor een *tegenprestatie* (is niet belangeloos): de nodige publiciteit, gratis VIP-kaarten voor georganiseerde activiteiten en eventueel een mandaat in het bestuur van de vzw.

- Sponsoring is verschillend van mecenaat. Beide begrippen hebben een andere doelstelling en andere fiscale behandeling.

- Sponsoring is materiële ondersteuning aan een manifestatie, aan een persoon, aan een product of aan een organisatie met de bedoeling er een direct voordeel uit te halen.

Onder sponsoring verstaat men "een overeenkomst waarbij de sponsor zich ertoe verbindt de gesponsorde materiële hulp (in de vorm van producten of diensten) of een geldsom te geven naar aanleiding van een activiteit van de gesponsorde tijdens welke de sponsor reclame maakt op welbepaalde plaatsen en gedurende een welbepaalde periode".

Sponsoring kan onder verschillende vormen (voor lokale events of grootse zaken...).

• **Lidgeldvoordelen**

In ruil voor de betaling van een lidgeld, kunnen leden en/of de organisatie aanspraak maken op de voordelen en de rechten die gekoppeld zijn aan het lidmaatschap. Verenigingen kunnen hiervoor deals sluiten met bedrijven.

2.4 KREDIETEN

Kredieten of leningen bestaan in verschillende formules. Denk maar aan kredieten voor voorfinanciering, formeel (bancair) & informeel lenen (peer-to-peer, FFF), korte & lange termijn kredieten, enz.

• **Bancaire kredieten**

Zijn leningen bij een private bank. De meeste grootbanken hebben aangepaste kredietformules voor organisaties/verenigingen. Triodos Bank heeft naast duurzame financiële producten ook een aanbod op maat van Social Profit organisaties.

Voor bedragen lager dan 25.000€ (of vaak 50.000€) kan je moeilijker terecht bij een bank. Hiervoor zijn micro-kredieten meer aangewezen.

• **Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV)**

PMV ondersteunt in hoofdzaak vennootschappen, zelfstandigen en vrije beroepers, met kapitaal, leningen, waarborgen en/of fondsen. Deze financieringen zijn ook interessant voor starters. Sommige producten zijn ook beschikbaar voor vzw's.

Hun aanbod bestaat o.a. uit: de Startlening, Cofinanciering, Cofinanciering+, de Winwinlening, het Vriendenaandeel en Waarborgen. <https://www.pmv.eu/>

- **Waarborgregeling (via PMV)**

Heb je een sterk businessplan maar nog onvoldoende waarborgen om de bank te overtuigen? Als uw financiële instelling geen krediet wil verlenen omdat je onvoldoende zekerheden kan bieden, dan is een waarborg via PMV een goed alternatief.

Via PMV kan je een waarborg krijgen tot en met €1,5 miljoen, die maximum 75% van het bedrag van je krediet dekt. In ruil betaal je een eenmalige premie volgens de omvang en looptijd van de waarborg.

Kmo's en grote ondernemingen en zelfstandigen, vrije beroepers en vzw's met een economische activiteit kunnen allemaal gebruikmaken van de generieke Waarborgregeling.

<https://www.pmv.eu/product/waarborgen/>

- Winwinlening (via PMV)

Via de Winwinlening kan je goedkoop tot €300.000 lenen via particuliere investeerders, vrienden of familieleden. Vzw's zijn ook toegelaten indien zij kunnen beschouwd worden als een KMO. Hiervoor is een gehele of gedeeltelijke commerciële activiteit vereist.

Voor de kredietgever is er een fiscaal voordeel. <https://www.pmv.eu/product/winwinlening/>

• Cultuurkrediet

Een Cultuurkrediet is een krediet of lening tot €125.000. De rente varieert van 0% tot 4%. Voor een Cultuurkrediet moet je geen waarborg geven en het is bovendien achtergesteld. Je krijgt pas een Cultuurkrediet wanneer je voor hetzelfde project geen lening van de bank kan krijgen.

Je kan zowat alles wat te maken heeft met je cultuurwerking financieren met een Cultuurkrediet. Een nieuwe investering, een tijdelijk cashflowprobleem tot je subsidies worden gestort, met een nieuw project van start gaan...

Om een Cultuurkrediet aan te vragen mag je een ondernemingsnummer hebben als natuurlijk persoon (in hoofd- of bijberoep) of als rechtspersoon (vzw, bv, cv,...). Als je geen ondernemingsnummer hebt, kom je in aanmerking wanneer je artistieke prestaties levert in loondienst (via een arbeidsovereenkomst), via een Sociaal Bureau voor Kunstenaars (SBK) of de amateurkunstenvergoeding (AKV). <https://www.cultuurkrediet.be/>

Een Cultuurkrediet aanvragen kan bij Hefboom, die je aanvraag onderzoekt.

<https://hefboom.be/financiering/cultuurkrediet/>

Cultuurloket kan je ondersteunen bij de aanvraag. <https://www.cultuurloket.be/>

• FINANCE&INVEST.BRUSSELS

FINANCE&INVEST.BRUSSELS biedt leningen aan non-profit organisaties. Om van hun producten te kunnen genieten, mag de zetel van de vzw in Brussel, Vlaanderen of Wallonië gevestigd zijn, maar de vestigingseenheid waarvoor de investering gepland is, moet in Brussel gevestigd zijn.

De **Proxi-lening**: Dit is een lening waarbij particulier spaargeld wordt gemobiliseerd. Daarbij moeten aan een aantal voorwaarden voldaan worden, met name dat de kredietverstrekker geen familiebanden mag hebben met de vzw, dat de vzw in Brussel gevestigd moet zijn en dat de kredietverstrekkers inwoners van Brussel moeten zijn.

De geldschieter krijgt een fiscaal voordeel omdat Finance.brussels dit doorgeeft aan de FOD Financiën. Het tarief is voordelig voor de lening: 4% voor de eerste 3 jaar en daarna 2,4%

voor de volgende jaren. In geval van faillissement kan 30% van de resterende schuld fiscaal worden afgetrokken.

De **CITIZ US lening** (bedoeld voor bedrijven en verenigingen met een sociaal doel), laat toe om tot €100.000 te lenen tegen een rente van 4% en daarbovenop nog eens te genieten van ondersteuning.

• Microkredieten

Micro-kredieten zijn kleine leningen.

- leningsbedrag is lager dan €25.000
- geen waarborgen gevraagd
- normaal een hogere rentevoet
- niet altijd voor vzw's

- microStart

microStart verstrekt microkredieten van € 500 tot € 25.000 aan ondernemers (incl. vzw's) die geen toegang hebben tot het bankkrediet. Deze redenen kunnen bijvoorbeeld zijn: geen of niet voldoende eigen middelen hebben; geen (vast) inkomen of uitsluitend een werkloosheidsuitkering hebben of (beperkt) genoteerd staan op de zwarte lijst. Zowel een activiteit in hoofd- als bijberoep zijn mogelijk.

Er zijn 2 formules:

- **Jump**: voor starters, of starters van minder dan een jaar oud (rentevoet vanaf 12,13%), kredieten van € 500 tot € 15.000, looptijd max.4 jaar.
- **Boost**: voor wie al meer dan een jaar een zaak heeft (intrestvoet 11,13%), kredieten van € 500 tot € 25.000, looptijd max. 6 jaar.

Er is ook een groepslening mogelijk voor een vereniging of een vzw als men ervoor kiest een lening in groepsverband aan te gaan.

Meer informatie: <https://microstart.be/nl>

- Hefboom

Bij Hefboom kan je terecht voor financiering, training & consulting en dienstverlening. Hefboom biedt specifieke financieringsmogelijkheden voor organisaties die zich inzetten voor een sociale en duurzame samenleving: maatwerkbedrijven (beschutte en sociale werkplaatsen), organisaties werkzaam in gezondheid, gelijke kansen, welzijn, cultuur, sociaal-cultureel werk, non-profit, ecologie en duurzaamheid.

Hefboom voorziet in investeringskredieten, bedrijfskapitaalkredieten en overbruggingskredieten voor bijvoorbeeld subsidies. Hefboom zoekt mee naar de meest geschikte financieringsvorm. Indien nodig, doet Hefboom ook financiering op maat van het project of de onderneming.

Ook vzw's met een maatschappelijk doel kunnen terecht bij Hefboom.

Impulskrediet bij Hefboom:

Voor (kandidaat-) ondernemers met een goed idee en een uitgewerkt ondernemings- en

financieel plan. Microkrediet tot €25.000 voor ondernemers die moeilijk aan bankfinanciering geraken.

- voor rechtspersonen, zelfstandigen in hoofdberoep en zelfstandigen in bijberoep
- Bedrag: tot €25.000
- rentevoet: 8,5% vast
- solidariteitspremie: eenmalig 5% op het kredietbedrag (minimum €250 en maximum €1000)
- looptijd: maximum 5 jaar
- geen persoonlijke borgstelling vereist
- 2 jaar gratis begeleiding: door coaches-vrijwilligers met professionele ervaring op verschillende domeinen

Alle genoemde modaliteiten zijn onder voorbehoud van wijzigingen.

Meer info: <https://impulskrediet.be/>

Overbruggingskrediet bij Hefboom

Indien je over te weinig liquide middelen beschikt kan een overbrugging, van subsidies of andere toekomstige inkomsten, nodig zijn. Een overbruggingskrediet overbruggt de periode van de toekenning van lokale, regionale, federale of zelfs Europese subsidies tot wanneer je ze effectief ontvangt. Je kan ook een overbruggingskrediet aangaan voor toekomstige gegarandeerde inkomsten.

Het overbruggingskrediet van Hefboom heeft een looptijd van 1 jaar en een vaste rentevoet. Dit krediet is er voor sociale ondernemingen, vzw's en coöperaties actief in sociale economie, welzijn, zorg, gezondheid en gelijke kansen, ecologie en duurzame innovatie, inclusieve en sociale huisvesting, ...

Meer info: <https://hefboom.be/financiering/overbruggingskrediet/>

Cultuurkrediet via Hefboom: zie hoger

- BRUSOC: Microkredieten in Brussel

Brusoc is een financieringsinstrument dat, door het creëren van lokale en duurzame tewerkstelling, speciaal bestemd is voor de economische heropleving van de wijken die gelegen zijn in de prioritairere interventiezone van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Als partner van de lokale en sociale economie, richt Brusoc zich tot een publiek dat geen toegang heeft tot een bankfinanciering. Het kent microkredieten toe voor zelfstandigen en achtergestelde leningen voor projecten in de sociale economie.

De financiële producten van Brusoc, een filiaal van finance & invest.brussels, zijn vooral gericht op particulieren, zeer kleine ondernemingen, sociale ondernemingen, coöperatieven en bepaalde non-profitorganisaties.

- Leningen: van €2.500 tot €100.000
- Kapitaalsinterventie: maximaal €150.000

Meer info vind je op <https://1819.brussels/nl/infotheek/financiering-van-de-onderneming/het-microkrediet-brussel> en www.finance.brussels

- FUNDS FOR GOOD IMPACT

Meer informatie over microkredieten vind je ook bij FUNDS FOR GOOD IMPACT.

De vzw FUNDS FOR GOOD IMPACT werkt sinds 2013 nauw samen met instellingen voor

microfinanciering, coöperatieve banken, overheidsorganisaties en crowdfundingorganisaties om personen in moeilijkheden of met een sociaal project te financieren en begeleiden en hen de kans te geven te starten met hun activiteiten.

<https://www.fundsforgood.eu/onze-partners/>

- **Peer-to-peer kredieten**

- **Lening van je directe omgeving**

- Met een peer-to-peer lening (p2p) richt je je rechtstreeks tot je directe achterban. P2p lening is een vorm van crowdfunding, nl. crowd-lending..

- Het gaat om een lening zonder tussenkomst van traditionele financiële instanties zoals banken.

- Je leent bij achterban, Family, Friends & Fools. Er bestaan ook peer-to-peer platforms die als tussenpersoon fungeren.

- **Lening van een andere organisatie**

- Een andere vorm van peer-to-peer financiering is wanneer organisaties elkaar onderling financieren zonder tussenkomst van een financiële intermediair. Dat gebeurt meestal tussen verwante organisaties of organisaties. Op deze manier kan bijvoorbeeld een overbrugging van een tijdelijk kastekort gefinancierd worden met middelen van een andere organisatie die in diezelfde periode liquide middelen op overschot heeft. Het kan relatief eenvoudig en de rentevoet kan onderling bepaald worden.

- **Obligatielening**

- Een vzw die voor een investering beroep wil doen op achterban of vrienden, kan dit ook doen via een obligatie. Dankzij een obligatie gelden er duidelijke afspraken die dezelfde zijn voor iedereen.

- Interest en looptijd worden vastgelegd, er is een terugbetalingsverbintenis en men kiest voor welk bedrag hij of zij intekent. Vaak kan een goedkopere of zelfs geen rente worden afgesproken.

- Er zijn wel een aantal vormvereisten naargelang het type vzw, de coupure en het totaal opgehaalde bedrag en het opgehaald bedrag/persoon. Je moet de regels van de FSMA (de autoriteit voor financiële diensten en markten) volgen.

- Je vindt er meer informatie over de 'regels die van toepassing zijn op aanbiedingen aan het publiek van beleggingsinstrumenten zonder tussenkomst van een crowdfundingdienstverlener en de in dat kader aan de belegger te verstrekken informatie'.

- <https://www.fsma.be/nl/uitgiften>

- Een obligatie valt dus onder een wettelijke regelgeving.

2.5 VERMOGENSFINANCIERING

Vzw's hebben geen aandeelhouders, die vermogen/risicokapitaal inbrengen en dividenden ontvangen. De typische vermogensfinanciering komt dan ook niet in die vorm voor bij vzw's.

• Tax Shelter podiumkunsten / audiovisuele werken / gaming

Dit financieel product, dat in 2004 door de federale overheid werd geïntroduceerd, is bedoeld om bedrijven aan te moedigen om te investeren in audiovisuele productie in België, in ruil voor een aantrekkelijk financieel voordeel.

Sinds 1 februari 2017 is de wet uitgebreid naar podiumkunsten. Begin 2023 werd de wet verder uitgebreid naar gaming.

Tax Shelter staat open voor alle Belgische vennootschappen of Belgische filialen van een buitenlandse vennootschap die onderworpen is aan vennootschapsbelasting in België.

Via dit investeringsinstrument kunnen 'bedrijven of particulieren geld investeren in culturele producties en er fiscaal voor beloond worden. Dit gaat om investeringen (vermogensfinanciering) en niet om giften! Culturele organisaties die van deze Taks-shelter gebruik maken vallen onder de vennootschapsbelasting.

De Tax Shelter staat onder controle van De Vlaamse Overheid: Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) en de Federale Overheidsdienst Financiën: Controlecentrum Grote Ondernemingen Cel Tax shelter.

Meer info:

- https://www.besidetaxshelter.be/nl/?gad_source=1&gclid=EAlaIQobChMI8_D2k4e_hAM-VaqWDBx3xggKrEAYASAAEgJVqfD_BwE
- Cultuurloket: <https://www.cultuurloket.be/kennisbank/leningen-investeringen-en-andere-financiele-instrumenten/tax-shelter-audiovisuele-werken>
- FOD Financiën: <https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/vennootschapsbelasting/belastingvoordelen/tax-shelter-audiovisuele-productie#q5>

• Tax shelter voor startende ondernemingen – Start up

Particulieren kunnen een belastingvermindering in de personenbelasting van 30 of 45% krijgen als ze investeren in een startende onderneming. De investering kan rechtstreeks of onrechtstreeks, via een crowdfundingplatform of startersfonds, gebeuren. Vzw's zijn uitgesloten bij deze investeringsvorm.

<https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidi databank/tax-shelter-voor-startende-ondernemingen>

• Trividend

Trividend biedt sociaal risicokapitaal, als financiële en inhoudelijke hefboom voor maatschappelijke impact en transitie: *Impact Investing*

Trividend onderschrijft nadrukkelijk de principes en waarden uit de sociale economie: Aandacht voor tewerkstelling kansengroepen, werken aan eerlijke arbeidsomstandigheden

en - verhoudingen, het leefmilieu centraal stellen in activiteiten en productiemethodes, participatief ondernemerschap, betrokken besluitvorming, correct evenwicht tussen belanghebbenden en winst in eerste instantie aanwenden voor maatschappelijke meerwaarde.

Trividend zorgt voor financiering op maat, afhankelijk van de fase waarin je onderneming zit.

<https://www.trividend.be/>

2.6 EIGEN OPBRENGSTEN

De meeste organisaties verwerven een deel van hun inkomsten uit eigen activiteiten, diensten, producten. Sinds de nieuwe Wet op de vennootschappen en verenigingen (2019) kunnen vzw's economische activiteiten ontwikkelen. Voorwaarde is wel dat de winst moet besteed worden om het belangeloos doel te realiseren en dat er geen winstuitkering gebeurt.

Indien de commerciële activiteiten van de vzw een te groot volume krijgen wordt deze mogelijk (gedeeltelijk) btw-plichtig en/of kan je onder de vennootschapsbelasting terecht komen.

• Lidgelden

Of je als organisatie kiest om al dan niet met lidgelden te werken, hangt sterk af van de aard, de visie, het aanbod en de grootte van je organisatie. Hoe zie je de band met je deelnemers, achterban?

Men kan ook opteren voor soorten lidmaatschap. In functie van een meer actieve of eerder occasionele betrokkenheid bij de organisatie.

• Eigen activiteiten

Inkomgelden of inschrijvingsgelden voor publieksactiviteiten: vormingscursus, workshop, voorstelling, filmvertoning, tentoonstelling, concerten, debat, uitstap, bezoeken, eefstijnen, fuiven, enz ...

• Abonnementen

Inkomsten uit abonnementen van eigen tijdschriften, activiteitenabonnement, ...

Tevens kunnen abonnementsformules, duo-tickets, gedifferentieerde tarieven, enz. aangeboden worden.

• Verkoop diensten en producten

Inkomsten uit verkoop producten: merchandising, publicaties, ...

Inkomsten uit verkoop diensten: onderzoekswerk, sprekers, advies, ...

• Horeca-activiteiten

Inkomsten uit bar, catering, restaurant, ...

• Verhuur

Inkomsten uit verhuur infrastructuur (lokalen, vergaderruimte, parkeerplaatsen, garages, ...), materiaal (beamer, materiaalkoffer, educatief materiaal, ...).

- **Ontwikkelen verdienmodellen**

Organisaties ontwikkelen soms op een creatieve wijze verdienmodellen. Ze gaan daarvoor soms allianties aan met bedrijven/overheden/andere organisaties, in een win-winsituatie. Bedrijven en organisaties kunnen door samenwerking kosten besparen, de kwaliteit van hun producten verhogen of – door kennis en expertise uit te wisselen – tot innovatieve en duurzame oplossingen komen op uiteenlopende vlakken.

Bijv.:

- *'PROVEG werkt samen met verschillende producenten van veggie voeding aan een mens-, dier-, en milieuvriendelijke samenleving.'*
- BBL: *'Om een duurzame toekomst uit te bouwen, zijn ondernemers essentieel. Daarom werken we samen met groene voorlopers uit de bedrijfswereld. Ons gemeenschappelijke doel: een duurzame, circulaire economie, die draait op schone energie.'*
- Een aantal organisaties hebben een afspraak met VDK Bank: *'Met deze organisaties werken we duurzaam ethisch samen.'*
- Enz...

Organisaties kunnen natuurlijk ook op eigen houtje verdienmodellen ontwikkelen.

- **Oprichting winstgevende vehikels**

Sommige vzw's richten een aparte vennootschap op (vaak coöperatieve SO) waarin ze commerciële activiteiten bundelen. De winst kan gebruikt worden voor de financiering van de werking van de vzw.

- **Co-financiering / samenwerking**

Door als organisatie een deel van de financiering voor een project in te brengen (co-financiering) kunnen soms de resterende middelen door andere partijen ingebracht worden. Ook het deelnemen aan vormen van samenaankopen, kostendelend werken en shared services kunnen vanuit samenwerkingsverbanden.

3. INITIATIEVEN MET EEN ANDERE KIJK....

- **Samenaankopen**

Door de macht van het getal uit te spelen kunnen vaak goedkopere tarieven of betere voorwaarden worden bekomen bij leveranciers.

- **SCWITCH**

Scwitch ondersteunt het middenveld, o.a. door het organiseren van samenaankopen. Zo kunnen organisaties instappen in samenaankoop-formules inzake goedkope loonadministratie, verzekeringen, online betaalsysteem, enz. Tijdens de corona-periode organiseerden zij ook een samenaankoop van CO2-meters. <https://www.scwitch.be/samenaankoop/>

- Ook andere organisaties organiseerden regelmatig samenaankopen, zoals gemeenten, KU Leuven, organisaties (VELT, seniorenorganisaties, enz.), enz.

• TOOLBOX

Toolbox staat ten dienste van sociale, milieu en culturele organisaties. Vrijwillige professionals helpen om in uw organisatie nieuwe vaardigheden te verwerven en oplossingen op maat te ontwikkelen, op vlak van financiën, marketing, communicatie, digitalisering, organisatiebeheer, teammanagement, enz. <https://www.toolbox.be/>

• Tijdsbank

Een 'time bank' is een alternatief ruilsysteem. *'Time banking is een instrument waarmee mensen tijd en vaardigheden kunnen ruilen i.p.v. producten en diensten te kopen in een conventioneel marktsysteem. Time banking is een manier om een alternatief economisch model te creëren.'*

Time/Bank is een 'bank' waarbij diensten en goederen worden uitgewisseld en verhandeld zonder dat er geld aan te pas komt. De afgelopen twee jaar groeide het netwerk uit tot een grote groep mensen en instellingen die via de Time/Bank diensten en goederen uitwisselen. Sinds 2015 is er een Timebank community opgestart in Brussel, met eigen projecten.

<http://1000bxlentransition.be/fr/accueil/>

Timebank kan ook gebruikt worden om non-profit projecten te realiseren. Timebankers kunnen deze projecten ondersteunen door enkele uren aan hen te doneren.

• LETS voor organisaties

Door te letsen kan je allerlei goederen en diensten met elkaar uitwisselen, zonder dat daar geld voor nodig is. Het is ook voor organisaties een toegangspoort tot ondersteuning en samenwerking.

Via LETS kan je ook kennis uit wisselen en samenwerkingsverbanden opzetten met andere organisaties. <https://www.letsvlaanderen.be/>

• Time4Society

Time4Society legt de link tussen bedrijven en sociale projecten, door arbeidsuren van werknemers in te zetten in projecten. Zo bieden ze expertise, innovatieve ideeën en helpende handen aan.

Time4Society is een uitnodiging aan bedrijven en hun medewerkers om op een duurzame manier te ondernemen en te werken, maar ook om elkaar en het eigen potentieel te ontdekken. <https://www.time4society.com/nl/>

• Hergebruik

Materiaal van tentoonstellingen of podiumkunsten kan je vaak tweedehands aanschaffen. Zo stimuleer je mee het duurzaam (her)gebruik en (her)ontwerp van culturele materialen.

• Socialware

www.socialware.be helpt verenigingen om zich op professionele wijze uit te rusten met recente IT-producten. Het programma is een samenwerkingsverband met het wereldwijde Techsoup Global. SOCIALware is een organisatie die volledig onafhankelijk is van haar partners. Zij gaan steeds op zoek partners die het meest geschikt zijn om aan de eisen en

behoeften van verenigingen te voldoen.

Socialware heeft een IT-aanbod voor verenigingen (CRM-systeem, netwerk- en beveiligings-hardware, Microsoft-programma voor uw vereniging, enz.)

- **Sociale InnovatieFabriek**

De Sociale InnovatieFabriek promoot, begeleidt en ondersteunt sociaal ondernemerschap en sociale innovatie ten voordele van maatschappelijke uitdagingen. In haar werking vertrekt de Fabriek van drie basiswaarden: aandacht voor gedeelde meerwaarde, een focus op sociale transformatie en impactgedrevenheid. <https://www.socialeinnovatiefabriek.be/nl>

- **Gemeenschapsmunten - Muntuit**

Gemeenschapsmunten matchen binnen een gemeenschap behoeften met capaciteiten. Zo worden lokale vaardigheden, talenten en ondernemerschap met sociale doelen verbonden. Op deze manier investeren mensen in projecten die binnen de gebruikelijke economische kaders maar moeizaam op gang komen. Muntuit VZW is de dienstverlener en het netwerk voor gemeenschapsmunten in Vlaanderen en Brussel. <https://www.muntuit.be>

4. FISCALITEIT

4.1 Fiscale aftrekbaarheid giften

Organisaties kunnen, onder bepaalde voorwaarden en mits een erkenning van de overheid (FOD Financiën), giften met belastingvermindering innen. Concreet betekent dit dat deze organisaties een vergunning krijgen om fiscale attesten uit te reiken aan hun schenkers. De belastingvermindering die de gever geniet bedraagt 45% van het werkelijk gestorte en op het attest vermelde bedrag.

Aan welke voorwaarden moet een gift voldoen opdat de schenker recht zou hebben op een belastingvermindering?

- de gift moet minstens €40 bedragen, per kalenderjaar en per vereniging
- de gift moet gedaan zijn aan een erkende instelling door de FOD Financiën
- de instelling moet een attest uitreiken voor de giften die zij ontvangt
- de gift moet in geld gedaan zijn (ook online giften komen in aanmerking voor fiscaal belastingvoordeel)

Volgende giften komen niet in aanmerking voor belastingvermindering:

- **Giften met tegenwaarde:** Bijgevolg zijn uitgesloten: abonnementen op tijdschriften, lidgelden, collegegelden, schoolgelden, les-, examen- en andere gelijkaardige kosten, inkomkaarten voor concerten... Aan de schenker mag geen enkel voordeel worden gegeven (behalve zaken van zeer geringe waarde zoals een zelfklever, een sobere informa-

tiebrochure ...).

- **Giften die doorgestort worden aan een andere instelling:** je mag dus niet optreden als doorgeefluik voor een andere instelling en dus geen attesten uitreiken voor sommen die in feite bestemd zijn voor die andere organisatie.
- **Collectieve giften:** er mogen geen attesten worden uitgereikt voor storting die de opbrengst vertegenwoordigen van collectieve geldinzamelingen en dus niet werkelijk voortkomen van een individuele schenker.

Verenigingen die erkend willen worden, moeten een erkenningsaanvraag indienen. Zij zullen aan specifieke, in de wet bepaalde, voorwaarden moeten voldoen.

De volgende verenigingen en instellingen kunnen erkend worden (overeenkomstig artikel 14533, § 1, eerste lid, 1° tot en met 4° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992):

- instellingen voor wetenschappelijk onderzoek
- **culturele instellingen**
- instellingen die de oorlogsslachtoffers, de mindervaliden, de bejaarden, de beschermde minderjarigen of de behoeftigen bijstaan
- instellingen voor hulpverlening aan slachtoffers van rampen die de toepassing rechtvaardigen van de wet van 12 juli 1976 betreffende het herstel van zekere schade veroorzaakt aan private goederen door natuurrampen
- instellingen die zich bezighouden met het natuurbehoud of de bescherming van het leefmilieu
- instellingen die het behoud of de zorg van monumenten en landschappen ten doel hebben
- vzw's waarvan het doel erin bestaat dierenasielen te beheren
- instellingen die duurzame ontwikkeling ten doel hebben
- instellingen voor hulpverlening aan ontwikkelingslanden
- instellingen die hulp verlenen aan slachtoffers van zeer grote industriële ongevallen

Erkenningsvoorwaarden voor de vzw's

De organisatie moet:

- rechtspersoonlijkheid bezitten
- gevestigd zijn in België
- generlei gewin bejagen, noch voor haarzelf, noch voor haar organen, noch voor haar leden als zodanig

Voor **Culturele instellingen** gelden de volgende specifieke voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor erkenning:

- hun werkzaamheden moeten zich rechtstreeks richten op het vlak van de verspreiding van cultuur, met name op het gebied van:
 - bescherming en luister van de taal
 - aanmoediging van de vorming van onderzoekers
 - schone kunsten met inbegrip van toneel en film
 - cultureel patrimonium, musea en andere wetenschappelijk-culturele instellingen
 - bibliotheken, discotheken en soortgelijke instellingen
 - radio-omroep en televisie

- jeugdbeleid
- permanente opvoeding en culturele animatie
- lichamelijke opvoeding, sport en openluchtlevens
- vrijetijdsbesteding en toerisme
- wegens hun werkzaamheden moeten ze door de staat of door één van de gemeenschappen worden gesubsidieerd (met uitsluiting van de gewesten, de provincies, de gemeenten ...)
- met hun invloedsgebied moeten ze één van de gemeenschappen of het gehele land bestrijken. De instellingen die slechts op lokaal vlak werkzaam zijn worden uitgesloten.

Hoe vraag ik de erkenning voor mijn organisatie aan?

Om een erkenning te krijgen, moet een schriftelijke aanvraag ingediend worden bij de FOD Financiën. Die aanvraag moet uiterlijk ingediend worden op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan de periode waarvoor men de erkenning aanvraagt. Een organisatie die niet of niet meer voldoet aan één van de erkenningsvoorwaarden of ze niet nakomt, kan haar erkenning worden geweigerd of ingetrokken.

Bij goedkeuring, wordt de erkenning voor een maximumperiode van ten hoogste 6 opeenvolgende kalenderjaren toegestaan. Na deze periode moet een hernieuwing aangevraagd worden. Meer info over giften met belastingvoordeel, vind je bij de FOD Financiën:

<https://financien.belgium.be/nl/vzws/giften/erkenning-vzws-stap-voor-stap>

Giften via een fonds

Organisaties die zelf geen fiscale attesten kunnen uitreiken kunnen via de KBS een projectrekening of schenkerskring opstarten.

- **Projectrekeningen KBS:** vzw's, feitelijke verenigingen, lokale overheden... kunnen op een projectrekening geld inzamelen om een eenmalig project te financieren. Het moet gaan om een bijzonder en specifiek project in dienst van de samenleving, dat beperkt is in de tijd en een duidelijk realiseerbaar budget heeft. Bovendien moet dit project buiten de gewone activiteiten van de organisatie of vereniging vallen. Structurele steun of tegemoetkomingen in de reguliere werkingskosten komen niet in aanmerking. <https://kbs-frb.be/nl/projectrekening>

- **Schenkerskring KBS:** Bij een schenkerskring zamelt een groep schenkers geld in en beslist deze groep gezamenlijk welke projecten van organisaties (in dienst van het algemeen belang) ze willen ondersteunen. Het kan gaan om een netwerk, een serviceclub, een alumnivereniging of elke andere groep schenkers. Een schenkerskring bestaat voor een periode van 3 jaar en kan verlengd worden op vraag van de initiatiefnemers.

<https://kbs-frb.be/nl/schenkerskring>

4.2 Schenkingen en fiscaliteit

Handgiften (van roerende goederen) aan private rechtspersonen met onbaatzuchtig doel (vzw's, stichtingen en ivzw's) moeten niet gemachtigd worden, wat ook het bedrag van het geschonkene is. Ook schenkingen tussen private rechtspersonen met onbaatzuchtig doel vallen buiten de machtigingsvereiste, wat ook het bedrag van de schenking is. Het moet wel gaan om schenkingen tussen rechtspersonen met een gelijkaardig doel.

Schenkingen tussen vzw's komen in de praktijk heel vaak voor:

- bij een ontbinding/vereffening van een vzw: de overdracht van het resterende actief door een ontbonden vzw aan een andere vzw;
- bv. de stortingen die een VZW doet om de schulden van een andere (zuster)VZW te dekken.

Ook voor schenkingen tussen gelijkaardige vzw's is geen machtiging vereist. Als de begunstigde rechtspersoon het uitdrukkelijk vraagt, kan toch een ministeriële machtiging verleend worden.

Onrechtstreekse schenkingen

Bijv: Men kan bij het afsluiten van een levensverzekering een derde persoon begiftigen. Dit kan ook een vzw zijn.

4.3 Legaten en fiscaliteit

In een geldig opgemaakt testament kan een vereniging als begunstigde worden aangesteld en kan een legaat worden toegewezen aan een instelling of organisatie die de nalater wenst te steunen. In het testament wordt dan aangeduid welk geldbedrag en/of welke goederen worden geschonken.

Nalaten aan een goed doel wordt sinds 1 juli 2021 in **Vlaanderen** belast aan een tarief van 0%. (Bij nalatenschappen aan beroepsverenigingen en private stichtingen is het tarief van 8,5% van toepassing.) Het vroegere 'duolegaat' werd afgeschaft.

In **Wallonië** is er een verlaagd tarief van 7 % en in **Brussel** van 25%, voor legaten aan nationale en internationale vzw's, mutualiteiten of nationale verenigingen van mutualiteiten, beroepsverenigingen, privéstichtingen en stichtingen van algemeen nut. Het duolegaat bestaat er nog wel.

4.4 Ledenbijdragen en fiscaliteit

Geen machtiging vereist voor: subsidies, ledenbijdragen en sponsoring.

In ruil voor de betaling van een lidgeld, kan het lid aanspraak maken op de voordelen en de rechten die gekoppeld zijn aan het lidmaatschap. Indien uit de concrete omstandigheden zou blijken dat de hoogte van het lidgeld niet in verhouding staat tot datgene wat men ervoor in de plaats krijgt, kan een machtiging toch vereist zijn.

4.5 Fiscaal kader voor sponsoring en mecenaat

Hoewel sponsoring op het eerste zicht veel gelijkenissen vertoont met een schenking, is er toch een fundamenteel verschil. Er is immers geen "animo donandi" (de intentie van vrijgevigheid). In ruil voor de financiële steun vraagt de sponsor een tegenprestatie: de nodige publiciteit, gratis VIP-kaarten voor georganiseerde activiteiten en eventueel een mandaat in de raad van beheer.

Bedrijven kunnen culturele organisaties steunen o.a. via sponsoring of via mecenaat.

- sponsoring (of peterschap) ≠ mecenaat
- beide begrippen hebben een andere doelstelling & een andere fiscale behandeling.

Bij **sponsoring** verwacht het bedrijf dat dit toepast een *directe tegenprestatie* (is niet belangeloos) = materiële ondersteuning aan een manifestatie, aan een persoon, aan een product of aan een organisatie met de bedoeling er een direct voordeel uit te halen.

Onder sponsoring verstaat men: « een overeenkomst waarbij de sponsor zich ertoe verbindt de gesponsorde materiële hulp (in de vorm van producten of diensten) of een geldsom te geven naar aanleiding van een activiteit van de gesponsorde tijdens welke de sponsor reclame maakt op welbepaalde plaatsen (en gedurende een welbepaalde periode). »

Mecenaat is gelinkt aan het idee van vrijheid (vrijgevigheden).

= materiële ondersteuning, zonder dat een directe tegenprestatie vereist is van de begunstigde. Onder mecenaat verstaat men: « de financiële of materiële steun die verleend wordt buiten een contractuele verplichting of zelfs unilateraal door een « donor » of « mecenas » aan een andere persoon die daar voordeel uit haalt. De mecenas verwacht geen reclame voor zichzelf, hij wenst soms zelf anoniem te blijven ... »

fiscaal regime sponsoring en mecenaat = totaal verschillend.

De *intentie van de onderneming* (is deze baatzuchtig of belangeloos?) en de *realiteit van de overeenkomst* zullen het fiscaal regime bepalen dat toepasbaar is.

mecenaat

- is in principe fiscaal niet aftrekbaar, tenzij voor erkende organisaties, die voldoen aan de voorwaarden voorzien in het Wetboek Inkomstenbelastingen. (Organisaties die door de FOD Financiën erkend zijn om fiscale attesten uit te reiken.)
- Fiscaal regime = datgene dat van toepassing is op de schenkingen.

De wettelijke bepaling voorziet dat onder zeer strikte voorwaarden, bepaalde schenkingen in mindering kunnen worden gebracht van het geheel van de belastbare inkomsten van de onderneming.

sponsoring

De fiscale aftrekbaarheid voor sponsorbedrijven is afhankelijk van het type sponsoring dat wordt gekozen!

-> **Wanneer een bedrijf kiest voor sponsoring in ruil voor publiciteit, dan is de sponsor-kost 100% aftrekbaar (als kost).**

Het gaat om **aftrekbare professionele kosten** indien deze aan de 3 voorwaarden uit art. 49 van het Wetboek van Inkomstenbelasting (zie kader hieronder) voldoen, zijnde:

- dat zij gedragen werden tijdens de belastbare periode
- dat zij verantwoord worden aan de hand van bewijsstukken
- dat zij een belastbaar inkomen beogen te behouden of te verwerven

Het is dus noodzakelijk dat de gedane uitgaven voldoende verband houden met de professionele activiteiten van de onderneming. De firma maakt (waarneembare) publiciteit als tegenprestatie van de sponsoring. Anderzijds moeten de gemaakte kosten proportioneel zijn. Dit betekent dat ze niet op onredelijke wijze de nood van de sponsor mogen overstijgen.

-> Wanneer het bedrijf o.a. tickets ontvangt (bijv. voor een voorstelling) in ruil voor sponsoring, dan is de sponsorkost voor het bedrijf slechts 50% aftrekbaar (als representatiekosten). Dit wordt dus best niet in de sponsorovereenkomst opgenomen.

Voor sponsorbedrijven gelden geen fiscale 'plafonds' m.b.t. de grootte van de sponsorkosten die ze fiscaal kunnen inbrengen? Zolang dit geen 'overdreven' uitgaven zijn.

4.6 Goed om weten!

- Op de site van de FOD Financiën vind je al heel wat info over fiscaliteit inzake schenkingen, sponsoring, e.d.. <https://financien.belgium.be/nl/vzws>
- Je vindt alle wetteksten over fiscaliteit bij fisconetplus onder Wetboek Inkomstenbelastingen (WIB) <https://financien.belgium.be/nl/fisconetplus> of bij de Vlaamse belastingdienst <https://belastingen.vlaanderen.be/>
- Sponsorinkomsten kunnen voor de begunstigden onderworpen zijn aan btw (afhankelijk van het type activiteit dat georganiseerd wordt, valt ze onder de btw-vrijstellingen, occasioneel of niet,...). Meer info over de btw-plicht van vzw's: http://financien.belgium.be/nl/vzws/belastingen_en_btw/btw/
Overeenkomstig de gangbare btw-percentages: <http://www.belgium.be/nl/belastingen/btw/tarieven/>
- Als je als culturele organisatie onder de vrijstelling van btw valt, tot een omzet-plafond van €25.000, dan wordt de sponsorinkomst meegerekend om aan die €25.000 te komen!
- In het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen staat een nieuwe definitie van de vzw. Verenigingen kunnen nu onbeperkt economische activiteiten uitoefenen. De eventuele winst moet wel direct en indirect naar het belangeloos doel van de vereniging gaan. Winstuitkering is verboden. Maar vzw's die veel commerciële activiteiten plannen kunnen op deze wijze wel onder de vennootschapsbelasting vallen. Tevens kunnen commerciële activiteiten de vzw btw-plichtig maken.

5. MEER INFORMATIE...

SCWITCH is een coöperatieve opgericht door en voor de socio-culturele sector. Scwitch ondersteunt socio-culturele organisaties in hun zakelijk beheer.

www.scwitch.be

CULTUURLOKET biedt zakelijke ondersteuning voor de cultuursector. Bij hen vind je juridische, fiscale of financiële informatie over werken & ondernemen in cultuur. Denk aan info of advies inzake vzw-statuten, financieringsmogelijkheden, amateurkunstenvergoeding, vrijwilligersvergoeding, enz... <https://www.cultuurloket.be/>

Cultuurloket, Financieren van cultuur:

<https://www.cultuurloket.be/kennisbank/inleiding/financieringen-van-cultuur>

DE FEDERATIE SOCIAAL-CULTUREEL WERK EN AMATEURKUNSTEN is de belangenverdediger van sociaal-culturele en amateurkunstenorganisaties.

Erkende organisaties zijn lid van De Federatie. Ook organisaties die de intentie hebben in te stappen in het decreet sociaal-cultureel werk voor volwassenen of die een laboproject indienen of een project op bovenlokaal niveau ambiëren kunnen bij De Federatie terecht voor informatie.

www.defederatie.org

OP/TIL Steunpunt voor Bovenlokale Cultuur stimuleert cultuur in alle richtingen. Over de grenzen van gemeenten heen: bovenlokaal. Tussen sectoren en disciplines: transversaal. Op/TIL wil individuen, organisaties en besturen ondersteunen bij hun praktijkontwikkeling, subsidieaanvragen en beleidsvisie rond bovenlokale cultuur, en de ontwikkelingen van het lokale en bovenlokale culturele veld als geheel stimuleren om de doelstellingen van het **Bovenlokaal Cultuurdecreet**, te bereiken.

Ze hebben een directe band met de intergemeentelijke samenwerkingen cultuur. Ze stimuleren ontmoeting tussen professionele en amateur cultuurmakers, tussen de culturele centra van verschillende gemeenten, tussen Vlaanderen en Brussel, ... <https://www.cultuuroptil.be/>

SOCIUS is het steunpunt voor sociaal-cultureel werk. Socius werkt aan de verdere professionalisering van sociaal-culturele werkers en zetten praktijken en het brede werkveld op de kaart. Zij staan in voor praktijkondersteuning, praktijkontwikkeling, beeldvorming en communicatie. Socius biedt een brede waaier van activiteiten aan waaraan sociaal-culturele werkers en organisaties kunnen deelnemen. www.socius.be

creativesunite geeft een overzicht op maat van de verschillende financieringsbronnen.

<https://creativesunite.eu/sym/> Enz...

Het **VERENIGINGSLOKKE**T is hét digitaal platform van de Vlaamse Overheid, dat alle overheidsdienstverlening en informatie voor verenigingen groepeerd en digitaliseert. Het Verenigingsloket wil info en dienstverlening voor verenigingen op één platform samenbrengen, digitaliseren en vereenvoudigen, over alle bestuurslagen heen. Zo krijg je een beter overzicht en kunnen dienstverleners makkelijker inspelen op je behoeften. (Aangezien dit een zeer groot veld met vele spelers is, zal niet alles onmiddellijk voor iedereen beschikbaar zijn.)

<https://www.vlaanderen.be/verenigingsloket>

<https://www.verenigingsloket.be/nl>

**Cellebroersstraat 16B3
1000 Brussel
+32 (0)2 244 93 39
info@defederatie.org
www.defederatie.org**

**Schrijf je in voor onze
nieuwsbrieven via onze
website.**

**Volg ons reilen en zeilen
op Facebook, linkedin of
instagram.**

